

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณบดี งานบริหารและธุรการ โทร. ๓๘๐๐ - ๐๒

ที่ อว ๖๙.๕.๑.๑/๒๘๕

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอรายงานสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

ตามที่คณะวิทยาศาสตร์ ได้อนุญาตให้ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนึ่งหทัย ชัยอากร ข้าราชการ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ สังกัด หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติและการจัดการสารสนเทศ เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ด้านสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ รุ่นที่ ๕ : จากหลักการสู่การปฏิบัติ” ในรูปแบบออนไลน์ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมประชุมสัมมนา ฯ ดังกล่าว เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปเนื้อหา และประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

๑. สรุปเนื้อหาที่ได้รับจากการเข้าประชุม/อบรม ฯลฯ

ในการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ด้านสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ รุ่นที่ ๕ : จากหลักการสู่การปฏิบัติ” จากวิทยากร รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาภรณ์ สุดหนองบัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยสรุปเนื้อหาที่ได้จากการอบรม มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นจริยธรรมการวิจัยที่สำคัญต่อการวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ สืบเนื่องจากการเห็นถึงความสำคัญของการรักษาสีติของอาสาสมัคร ซึ่ง The Belmont Report and Basic Ethical Principle (1978) ได้กำหนดไว้ในเรื่อง 1) หลักเคารพต่อบุคคล โดยเคารพในการมีอิสระในการตัดสินใจให้คำยินยอมโดยมีข้อมูลที่เพียงพอครบถ้วน เคารพในความเป็นส่วนตัว และรักษาความลับ 2) หลักคุณประโยชน์ เป็นการชั่งน้ำหนักระหว่างความเสี่ยง และผลประโยชน์ การลดอันตรายให้น้อยที่สุด และการสร้างประโยชน์สูงสุดที่จะพึงมีแก่อาสาสมัคร และ 3) หลักยุติธรรม โดยผู้วิจัยต้องมีกระบวนการที่ยุติธรรมในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย และปฏิบัติต่อผู้เข้าร่วมวิจัย อย่างถูกต้อง ยุติธรรมและเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและการกระจายให้เกิดผลประโยชน์อย่างเหมาะสมแก่ผู้ยินยอมเข้าร่วมวิจัย ซึ่งต้องมีการกระจายความเสี่ยงต่อผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างเท่าเทียมกัน และต้องมีการกระจายประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างเท่าเทียมกัน สำหรับ ประเภของการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ได้แบ่งระดับความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของอาสาสมัคร เป็น 3 แบบ คือ 1) แบบยกเว้น 2) แบบเร่งรัด 3) แบบเต็มรูปแบบ สำหรับข้อควรพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ในการวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ 3 รูปแบบ (ตามระเบียบวิธีวิจัย) เช่น การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อให้อาสาสมัครได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

การวิจัยในบุคคลหรือกลุ่มเปราะบางก็มีหลายนิยามแต่ สรุปได้ว่า บุคคลเปราะบาง หมายถึง บุคคลที่ขาดอิสระในการตัดสินใจเข้าร่วมวิจัยอย่างแท้จริงเนื่องจากการบังคับ ความเกรงใจ หรือจากสิ่งล่อใจ และเป็นบุคคลที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจได้โดยง่าย ซึ่งประเภทกลุ่มเปราะบางในงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ได้แบ่งกลุ่มเปราะบางทางด้านร่างกาย คือ บุคคลผู้ซึ่งทุพพลภาพ บุคคลผู้ซึ่งมีปัญหาทางสุขภาพ/ผู้ป่วย บุคคลผู้ซึ่งบกพร่องทางการรับรู้ บุคคลผู้ซึ่งมีภาวะสมองเสื่อม ผู้สูงอายุ บุคคลผู้ซึ่งต้องการการดูแล เด็ก และหญิงตั้งครรภ์ กลุ่มเปราะบางทางด้านจิตใจคือ ผู้มีความบกพร่องทางจิต/ มีปัญหาทางสุขภาพจิต ผู้ประสบภัยหรือผู้ที่ผ่านเหตุการณ์เลวร้ายในชีวิต กลุ่มเปราะบางทางด้านสังคม เช่น ผู้ได้บังคับบัญชา ผู้ขาดอิสระภาพ ผู้อพยพ คนเร่ร่อน ชนชาติพันธุ์ ต่างด้าว ผู้ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย ผู้มีชื่อเสียงทางสังคม และเพศทางเลือก สำหรับกลุ่มเปราะบางทางด้านเศรษฐกิจ เช่น คนยากจน/ ผู้ที่มีรายได้น้อย และคนตกงาน ซึ่งกลุ่มเปราะบางได้ถูกแบ่งประเภทตามความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นอันเนื่องจากการวิจัย นอกจากนี้การปกป้องกลุ่มเปราะบางเหล่านี้ ต้องเน้นการปกป้องมิให้พวกเขาได้รับความเสี่ยงหรืออันตรายอันจะส่งผลต่อร่างกาย จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ ในกระบวนการขอความยินยอมจากกลุ่มเปราะบางนั้น นักวิจัยควรมีความรอบคอบทั้งในการปกป้องจากความเสี่ยงและการขอความยินยอม ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะของกลุ่มเปราะบางแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน

๒. ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่

๒.๑ ได้รับความรู้และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ในงานด้านสังคมศาสตร์และ พฤติกรรม

๒.๒ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมอบรม ไปปรับใช้ในการทำวิจัย และใน เรื่องการสอนจริยธรรมการวิจัยได้

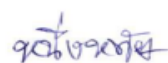
๓. ประโยชน์ต่อหน่วยงาน (ระดับงาน/หลักสูตร/คณะ)

๓.๑ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมา สร้างงานวิจัยที่ถูกต้องเหมาะสม

๓.๒ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาช่วยพัฒนาในด้านการเรียนการสอนในรายวิชาที่ เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย

พร้อมนี้ได้แนบภาพกิจกรรมการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฯ มาพร้อมนี้แล้ว จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนึ่งพิศ ชัยอากร)

ประธานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สาขาวิชาสถิติและการจัดการสารสนเทศ

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ภาพการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ด้านสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ รุ่นที่ ๕ : จากหลักการสู่การปฏิบัติ” ในรูปแบบออนไลน์ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

